

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 22/2017 din 16 martie 2017

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, pentru completarea art. 51 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, precum și pentru reglementarea statutului dobânzilor încasate de gestionari din plasarea în depozite bancare sau titluri de stat a sumelor rămase la dispoziția acestora după închiderea schemelor de garantare finanțate din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, respectiv Programul operațional pentru pescuit 2007 - 2013, și încheierea convențiilor cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 202 din 23 martie 2017

Pentru realizarea obiectivului prevăzut în Programul de guvernare privind finanțarea fermierilor și stimularea utilizării mecanismului de garantare prevăzut a se derula pe seama fondurilor naționale de care dispune Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, se impun modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 289/2013, cu modificările și completările ulterioare, prin:

a) eliminarea definiției fermei de familie, a reglementării exclusive a susținerii fermelor de familie și lărgirea accesului la măsurile promovate prin actul normativ și pentru alte categorii de beneficiari, respectiv finanțarea și garantarea pentru sectorul agricol și pentru acvacultură; modificarea definițiilor pentru achiziție de teren, microcredit, în vederea realizării obiectivelor de mai sus, precum și fluidizarea mecanismului de garantare;

b) diminuarea comisionului de garantare pentru beneficiarii în cazul cărora Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 prevede aplicarea unui comision de garantare de peste 2%, prin instituirea unei scheme de ajutor de stat în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020, 2014/C204/01, schemă care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, după primirea deciziei Comisiei Europene.

În același timp, pentru eficientizarea instrumentelor de garantare care vizează facilitarea accesului la creditele/liniile de credit pentru producție, acordate pe piața românească pentru sectorul agroalimentar, sunt necesare modificarea și completarea prevederilor cap. VIII din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare, în sensul îmbunătățirii mecanismului de garantare practicat în prezent în vederea facilitării accesului la finanțare al beneficiarilor.

De asemenea, este necesară completarea reglementărilor privind sumele rămase la dispoziția fondurilor de garantare după închiderea schemelor de garantare finanțate din Programul Național

de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, respectiv Programul operațional pentru pescuit 2007 - 2013, și încheierea convențiilor cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 640/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, în vederea reglementării statutului și destinației sumelor reprezentând dobânzi la sumele alocate pentru constituirea plafonului de garantare, plasate de fondurile de garantare la instituții financiare.

Urgența măsurilor prevăzute de prezentul act normativ este generată de specificul domeniului reglementat pentru campania agricolă de primăvară care este în plină desfășurare și pentru care fermierii au necesități urgente de finanțare.

Emiterea actului în alte condiții decât de urgență ar avea efecte nefavorabile pentru întregul an agricol 2017, cu efecte negative inclusiv în PIB.

De asemenea, măsurile preconizate vizează și reglementarea unei situații extraordinare generate, pe de o parte, de imposibilitatea achiziției de terenuri agricole în vederea extinderii exploatațiilor agricole, pentru modernizarea și eficientizarea acestora, situație care trenează de mult timp și poate provoca destabilizarea întregului sector agricol, iar, pe de altă parte, de imposibilitatea accesului la finanțarea producției agricole și a producției piscicole, pentru categoriile cele mai sensibile de beneficiari, care prin măsurile adoptate ar avea acces la finanțare și beneficiarii PNDR și POP, cu efecte favorabile în creșterea gradului de absorbție a fondurilor alocate României pentru agricultură, piscicultură și spațiul rural.

Implicațiile acestor măsuri pentru activitatea economică a localităților rurale sunt foarte importante, iar neaplicarea acestora este de natură să perpetueze tendința de pauperizare a populației din mediul rural ocupată în agricultură, să anuleze șansele de extindere a bazei de potențiali beneficiari ai fondurilor europene alocate pentru agricultură și dezvoltare rurală și astfel să compromită procesul de modernizare sustenabilă a agriculturii românești.

Prin aceste măsuri se reduce volumul informațiilor solicitate de fondurile de garantare instituțiilor finanțatoare pentru fermieri, se întărește caracterul garanției ca fiind expresă, necondiționată și irevocabilă, plătită în maximum 30 de zile de la executarea acesteia, cu efecte în scăderea costurilor operaționale ale finanțatorilor, a celor cu provizioanele de risc de credit și stimularea creditării acestora cu încadrarea în marja de 2 puncte procentuale.

Reducerea comisionului de garantare de 3,8% va asigura fermierilor accesul la credite cu costuri reduse în situația în care nu obțin finanțarea ca urmare a lipsei garanțiilor cerute de finanțator.

În același timp, având în vedere că, în baza prevederilor cap. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013, aprobată cu modificări prin Legea nr. 289/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu s-a acordat niciun microcredit din Fondul de microcreditare de la data intrării în vigoare a acestor prevederi și până în prezent, prin eliminarea cap. III din ordonanța de urgență nu se modifică obiectul de reglementare.

Ținând cont că aceste măsuri vizează interesul public și reprezintă o situație extraordinară și de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și

susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 364 din 19 iunie 2013, aprobată cu modificări prin Legea nr. 289/2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:

"ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind unele măsuri pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020, precum și pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii"

2. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 1

Prezenta ordonanță de urgență reglementează cadrul juridic necesar pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020, precum și pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii, creșterea producției destinate pieței interne și externe și a calității acesteia."

3. La articolul 2, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

"b) teren cu destinație agricolă - definit potrivit prevederilor art. 2 lit. a) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;"

4. La articolul 2, după litera b) se introduc trei noi litere, literele b¹) - b³), cu următorul cuprins:

b¹) exploatație agricolă - definită potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 37/2015 privind clasificarea fermelor și exploatațiilor agricole, cu modificările ulterioare;

b²) exploatație de acvacultură - exploatație al cărei obiect de activitate este acvacultura, așa cum este definită potrivit prevederilor art. 2 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 317/2009, cu modificările și completările ulterioare;

b³) achiziție de teren cu destinație agricolă - cumpărarea de teren cu destinație agricolă, cu excepția terenurilor aflate în proprietatea privată a statului și administrate de Agenția Domeniilor Statului, în vederea exploatării, de către persoanele fizice sau juridice care dețin în folosință sau proprietate, în condițiile legii, o exploatație agricolă sau de acvacultură, conform declarațiilor Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, respectiv Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, până la atingerea unui plafon cumulativ de maximum 250 ha în proprietate;"

5. La articolul 2, litera d) se abrogă.

6. La articolul 2, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) fermier(i) - persoane fizice sau juridice definite potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 104/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și producătorii din domeniul acvaculturii;"

7. Titlul capitolului II se modifică și va avea următorul cuprins:

"CAPITOLUL II

Garantarea creditelor acordate de instituțiile finanțatoare pentru dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020, precum și pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii"

8. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 3

(1) Procentul maxim de garantare și destinația creditelor pentru care se acordă garanții vor fi:

a) până la maximum 80% din valoarea creditelor acordate de către instituțiile finanțatoare pentru achiziția de terenuri cu destinație agricolă în condițiile art. 2 lit. b³). Diferența de garanții necesare pentru acoperirea integrală a creditului și a dobânzilor aferente primului an de creditare va fi asigurată la acordarea creditului de către împrumutați cu terenurile achiziționate și/sau alte bunuri aflate în proprietatea acestora sau a terților garanți;

b) până la maximum 80% din valoarea creditelor acordate de instituțiile finanțatoare fermierilor, pentru finanțarea producției agricole, finanțarea producției piscicole și a investițiilor în domeniul agricol și cel al acvaculturii, altele decât cele finanțate din PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020;

c) până la maximum 80% din valoarea creditelor acordate de instituțiile finanțatoare beneficiarilor PNDR 2014 - 2020, respectiv POPAM 2014 - 2020, pentru finanțarea proiectelor de investiții sprijinite prin aceste programe.

(2) Anual, din Fondul pentru garantarea creditelor, constituit și reconstituit conform prevederilor Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se alocă sumele necesare pentru destinațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), iar din sumele prevăzute la art. 58 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, se alocă sumele necesare pentru destinațiile prevăzute la alin. (1) lit. c).

(3) Sumele prevăzute la alin. (2) se alocă fondurilor de garantare pentru:

a) garantarea creditelor acordate beneficiarilor de către instituțiile finanțatoare, care au o valoare de până la 3 mil. EUR, denominate în lei la cursul de schimb RON/EUR de la data acordării creditelor și cu o dobândă maximă la nivelul ROBOR/EURIBOR 6 luni plus o marjă de 2 puncte procentuale, prin emiterea de garanții exprese, irevocabile și necondiționate;

b) garantarea creditelor acordate beneficiarilor, în alte condiții decât cele prevăzute la lit. a), prin încheierea de către fondurile de garantare cu instituțiile finanțatoare de contracte de garantare.

(4) Sumele alocate vor fi utilizate de fondurile de garantare pentru acordarea de garanții, precum și pentru plata, după caz, a valorii/soldului garanției.

(5) Pentru garanțiile emise pe seama sumelor prevăzute la alin. (3) lit. a), plata valorii/soldului garanției se va efectua numai în cazul în care instituția finanțatoare prezintă fondului de garantare documente din care să rezulte că a fost declarat exigibil creditul, au fost inițiate procedurile judiciare împotriva debitorilor și terților garanți și că, pentru garanțiile prevăzute în contractul de credit, fondul de garantare are calitatea de cocreditor. În cazul contractelor de garantare încheiate pe seama sumelor prevăzute la alin. (3) lit. b), plata valorii/soldului garanției se va face pe baza documentelor din care să rezulte dacă au fost respectate prevederile din contractele de garantare încheiate cu instituțiile finanțatoare.

(6) Acordarea garanției solicitate de instituția finanțatoare are la bază respectarea prevederilor prezentului articol, a art. 4 și a normelor de lucru pentru aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, aprobate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și care vor face parte integrantă din convențiile încheiate conform prevederilor art. 6 alin. (1).

(7) În funcție de tipul entității juridice, după caz, acționarii/ asociații/ administratorii/ reprezentanții legali ai beneficiarilor, în calitate de persoane fizice, vor încheia cu instituția finanțatoare contracte de fidejusiune, care sunt titluri executorii conform legii."

9. La articolul 4, literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"c) beneficiarii plătesc anual un comision de garantare stabilit conform prevederilor Comunicării Comisiei cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 2008/C155/02;

d) pentru beneficiarii pentru care Comunicarea Comisiei 2008/C155/02 prevede aplicarea unui comision de garantare de peste 2% se va institui o schemă de ajutor de stat în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020, 2014/C204/01, schemă care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, după primirea deciziei Comisiei Europene;"

10. La articolul 4, după litera d) se introduc două noi litere, literele e) și f), cu următorul cuprins:

"e) schema prevăzută la lit. d) nu se aplică în cazul garanțiilor acordate beneficiarilor PNDR 2014 - 2020 și POPAM 2014 - 2020 pentru obiectivele de investiții finanțate prin aceste programe. Până la aprobarea schemei de ajutor de stat, se aplică prevederile lit. c);

f) pentru evaluarea criteriului privind «firmă aflată în dificultate», se va utiliza definiția prevăzută în reglementările europene în domeniul ajutorului de stat, respectiv următoarele documente: certificatul constatator eliberat de oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale sau de Oficiul Național al Registrului Comerțului, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, situațiile financiare anuale aferente ultimului exercițiu financiar încheiat."

11. La articolul 6, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 6

(1) Sumele prevăzute în convențiile încheiate între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și fondurile de garantare, precum și cele de la art. 3 alin. (1) se vor pune la dispoziția acestora pe măsura utilizării.

.....

(3) În scopul prevăzut la art. 3 alin. (2) și (3), pot fi utilizate de către fondurile de garantare sumele existente la dispoziția acestora și care se disponibilizează ca urmare a finalizării garanțiilor acordate beneficiarilor SAPARD în baza Legii nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare."

12. La articolul 6, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

"(4) În scopul prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. c), fondurile de garantare utilizează sumele disponibilizate din schemele de garantare aferente PNDR 2007 - 2013 și POP 2007 - 2013, restituite Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în baza art. 58 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016.

(5) Dobânzile virate de gestionari aferente acestor sume vor fi utilizate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale conform prevederilor art. 8, precum și pentru acoperirea plăților efectuate de aceștia, pentru garanțiile acordate și executate de instituțiile finanțatoare în baza legislației în vigoare în domeniul garantării."

13. Capitolul III - Fondul pentru creditarea fermelor de familie se abrogă.

ART. II

Contractele de garantare aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se finalizează conform prevederilor legale în vigoare la data încheierii acestora.

ART. III

La articolul 51 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

"(4) În funcție de tipul entității juridice, după caz, acționarii/ asociații/ administratorii/ reprezentanții legali ai beneficiarilor, în calitate de persoane fizice, vor încheia cu instituția finanțatoare contracte de fidejusiune, care sunt titluri executorii, conform legii."

ART. IV

Dobânzile încasate de gestionari din plasarea în depozite bancare sau titluri de stat a sumelor rămase la dispoziția acestora după închiderea schemelor de garantare finanțate din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, respectiv Programul operațional pentru pescuit 2007 - 2013, și încheierea convențiilor cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 640/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării vor fi venituri neimpozabile ale acestora și se vor înregistra în contabilitate ca venituri ale schemelor de garantare."

ART. V

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin hotărâre a Guvernului se vor modifica și completa, în mod corespunzător, Hotărârea Guvernului nr. 682/2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, cu modificările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 1.619/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor cap. VIII "Măsuri pentru facilitarea accesului la finanțarea acordată beneficiarilor din sectorul agricol și alimentară" din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Petre Daea

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale,
administrației publice și fondurilor europene,
Sevil Shhaideh

Ministrul delegat pentru fonduri europene,
Rovana Plumb

Ministrul finanțelor publice,
Viorel Ștefan

Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleşcanu

p. Ministrul delegat pentru afaceri europene,
Bogdan Mănoiu,
secretar de stat

București, 16 martie 2017.

Nr. 22.